

II-01/06447-2/2016.

Kövér László Úr részére

Országgyűlés

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlés 2016. november 22-i ülésnapján fogadta el az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényt (I/12729. számú törvényjavaslat, a továbbiakban: Törvény).

Elnök Úr e Törvényt 2016. november 27. napján küldte meg részemre aláírásra és kihirdetésének elrendelésére.

A Törvénnyel az alábbiak miatt nem értek egyet, ezért élek az Alaptörvény 6. cikk (5) bekezdésében biztosított jogkörömmel, és azt az aláírásra megállapított határidőn belül, észrevételeim közlésével megfontolásra visszaküldöm az Országgyűlés részére.

Tisztelt Országgyűlés!

I.

A Törvény 40. §-a 53/D. §-sal egészíti ki a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvényt (a továbbiakban: Gyftv.).

Ezen 53/D. § (7) bekezdése úgy rendelkezik, hogy: *„Az egészségügyi államigazgatási szerv a 73. §-ban, a 74. § (3), (5) és (6) bekezdésében, a 75. §-ban, valamint a 83/A. § (3) bekezdésében foglaltak megtartásának ellenőrzése során bármely helyszínt átkutathat, oda önbatalmúlag, a tulajdonos (birtokos), illetve az ott tartózkodó személyek akarata ellenére beléphet, e célból lezárt területet, épületet, helyiséget felnyithat. A kutatás során az eljáró személy az ügyfelet, az ügyfél megbízottját (volt megbízottját), alkalmazottját (volt alkalmazottját) szóban vagy írásban felvilágosítás és magyarázat adására kötelezheti, illetve a helyszínen más módon tájékozódhat.”*

II.

A T/12729. számon benyújtott törvény kilenc egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvényt módosít, közöttük a Gyftv.-t. A Törvény javaslatához fűzött indokolás szerint a 40. §-szal megállapított rendelkezések célja a többségi gyógyszerészi tulajdoni hányadra vonatkozó, 2017. január 1-jétől érvényes előírások ellenőrzésének elősegítése, a hatóság fellépésének megerősítése érdekében a hatósági ellenőrzések részleteinek rögzítése. A jogalkotói célt elfogadva, az ellenőrzés egyes szabályaival nem értek egyet, az alábbiak miatt.

A Törvény 40. §-ával megállapított a Gyftv. 53/D. § (7) bekezdése az egészségügyi államigazgatási szerv számára a tényállás tisztázása érdekében *olyan széles körű jogosítványokat állapít meg, amelyek az állampolgárok (és más jogalanyok) Alaptörvényben foglalt jogait érintik.* Ezek a rendelkezések lehetővé teszik ugyanis, hogy az államigazgatási szerv az ellenőrzése során bármely helyszínt átkutathasson, oda önhatalmúlag, a tulajdonos (birtokos), illetve az ott tartózkodó személyek akarata ellenére beléphessen, e célból lezárt területet, épületet, helyiséget felnyithasson. A kutatás során az eljáró személy az ügyfelet, az ügyfél megbízottját (volt megbízottját), alkalmazottját (volt alkalmazottját) szóban vagy írásban felvilágosítás és magyarázat adására kötelezheti, illetve a helyszínen más módon tájékozódhat. Magáncélú, illetve magánhasználatú helyiségben, ideértve a járműveket és más területet is, helyszíni ellenőrzést folytathat, amennyiben az az ügyfél bármely jelenlegi vagy volt vezető tisztségviselője, alkalmazottja, megbízottja, valamint a ténylegesen az irányítást gyakorló vagy korábban irányítást gyakorolt más személy használatában van.

Az Alkotmánybíróság a 87/2008. (VI. 18.) AB határozatában (a továbbiakban: ABh) a Gyftv. egy korábbi, a jelenlegi szabályozáshoz hasonló, házkutatást lehetővé tevő rendelkezése alkotmányossága vizsgálata során állapította meg, hogy a hatósági eljárásban *szükséges* eszköz lehet az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság feljogosítása *helyszíni átkutatására*, de az csak akkor felel meg az Alkotmánynak, *ha alkalmas a cél elérésére és arányos is. Az arányosság megítéléséhez pedig az szükséges, hogy a szabályozás garanciát nyújtson az esetleges visszaélésekkel szemben.* Ilyen garancia volt az ABh-ban vizsgált esetben, hogy a helyszíni átkutatására csak előzetes bírói engedéllyel kerülhetett sor.

Ebben az esetben azonban a házkutatás elrendeléséhez, helyiség, épület, jármű átvizsgálásához ez az *alapvető garanciális elem hiányzik.* Mindez nem felel meg az Alkotmánybíróság által kidolgozott, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésébe foglalt, az alapvető jogok korlátozása alkotmányos feltételeinek, miszerint az állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközéhez, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme

más módon nem érhető el. Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát önmagában nem elegendő, hogy az másik alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében történik, hanem szükséges, hogy megfeleljen az arányosság követelményeinek: *az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyen egymással.* A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni.

Álláspontom szerint a Törvény 40. §-ának a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 53/D. § (7) bekezdését megállapító rendelkezése az érintettek számára sérelmes.

Fentiekre tekintettel felkérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a Törvény újratárgyalása során a szabályozást áttekintve olyan előírásokat állapítson meg, amelyek megfelelnek az alapjog korlátozásával szemben támasztott alkotmányos követelményeknek.

A törvénnyel nem értek egyet. Kérem a Tisztelt Országgyűlést, hogy azt észrevételeim alapos megfontolását követően fogadja el ismét.

Budapest, 2016. december 2.

Tisztelettel

Áder János